

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Warszawa, 19 czerwca 2012 r.

BMor-075-8/12

Pan
Paweł Tomczak
Dyrektor Biura
Związku Gmin Wiejskich RP

W związku z pismem z dnia 21 maja 2012 r., przy którym przekazane zostało „*Stanowisko XXVI Zgromadzenia Ogólnego Związku Gmin Wiejskich RP przeciwko marginalizacji rozwoju obszarów wiejskich*”, uprzejmie informuję:

W latach 2004 – 2010, nastąpiła istotna zmiana wielu wskaźników odzwierciedlających poziom rozwoju społecznego i gospodarczego na wsi. W okresie tym, na obszarach wiejskich można było zaobserwować m.in.:

- wzrost liczby osób mających dostęp do sieci wodociągowej - z 74,2% w roku 2004 do 77,6% w roku 2010 (wzrost o 3,4% na obszarach wiejskich wobec 1,1% na obszarach miejskich);
- wzrost liczby osób mających dostęp do sieci kanalizacyjnej - z 23,7% w roku 2004 do 30,1% w roku 2010 (wzrost o 6,4% na obszarach wiejskich wobec 3,1% na obszarach miejskich);
- zwiększenie liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON) na 1000 mieszkańców - z 60 podmiotów w roku 2004, do 69 podmiotów w roku 2010;
- wzrost poziomu dochodów własnych gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca z 624 zł w roku 2004 do 920 zł w roku 2010 (wzrost o 53% dla gmin wiejskich i miejsko-wiejskich z ośrodkiem

miejskim poniżej 20 tys. mieszkańców, wobec 45% dla gmin miejskich i miejsko-wiejskich z ośrodkiem miejskim powyżej 20 tys. mieszkańców).

Należy również zauważyć, że w latach 2006 – 2008 nastąpił wzrost liczby ludności wiejskiej: z 14 756 tys. do 14 848 tys. Liczba ludności wiejskiej zwiększyła się w 11 województwach, (od 0,1% w województwie łódzkim do 2,5% w województwie pomorskim).

Biorąc pod uwagę ww. informacje, trudno zgodzić się z opinią Państwa Związku o systematycznym i coraz bardziej dokuczliwym pogłębianiu się dysproporcji pomiędzy obszarami wiejskimi, a miastem po wejściu Polski do Unii Europejskiej.

Pragnę poinformować, że we wdrażanym Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, wszystkie działania zmierzają w efekcie do poprawy jakości życia na wsi. Rozwój obszarów wiejskich jest głównym celem działań Osi III PROW 2007 – 2013.

Działania: „*Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej*” oraz „*Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw*”, przyczyniają się do obniżenia poziomu bezrobocia, dzięki utworzeniu ok. 45 tys. miejsc pracy.

Bezpośrednio na jakość życia na obszarach wiejskich, mają wpływ również działania: „*Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej*”, a także „*Odnowa i rozwój wsi*”.

W ramach działania „*Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej*”, na dzień 30 kwietnia 2012 r. podpisano 2 565 umów na kwotę 5 444 966 748,73 zł, co stanowi 76,45% dostępnego limitu, natomiast w ramach działania „*Odnowa i rozwój wsi*” - podpisano 5 598 umów o przyznanie pomocy, na kwotę 2 537 150 668,30 zł, co stanowi 87,56 % dostępnego limitu.

Według prognoz, korzyści z wdrażania działania „*Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej*”, powinny w ciągu najbliższych kilku lat objąć ponad 67% ludności zamieszkującej obszary wiejskie, z tego 65% z tytułu inwestycji w gospodarkę wodno-ściekową. Ulepszony system zbioru, segregacji i wywozu odpadów komunalnych, może natomiast wpłynąć na jakość życia 8,5% mieszkańców wsi. Ponadto przewiduje się, że blisko 3% społeczności wiejskiej odnosić będzie korzyści z tytułu inwestycji gminnych w wytwarzanie lub dystrybucję energii ze źródeł odnawialnych.

Odnosząc się do Państwa apelu dotyczącego wyodrębnienia puli środków dostępnych w przyszłej perspektywie finansowej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich wyłącznie na obszary wiejskie informuję, że projektowane przepisy rozporządzenia Parlamentu

Europejskiego i Rady w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), zakładają możliwość wprowadzenia wsparcia „Podstawowych usług i odnowy wsi na obszarach wiejskich”.

Istotną rolę dla rozwoju obszarów wiejskich po 2013 roku, ma do odegrania polityka spójności, obok II filara WPR. Rola obu polityk będzie zależeć w dużej mierze od dostępności środków z ich budżetów oraz ich efektywnego i skutecznego wykorzystania w nowej perspektywie programowej UE na lata 2014-2020.

W nowej perspektywie finansowej, planowane jest większe zharmonizowanie ww. polityk. Silniejsze powiązanie polityk UE poprzez system programowania strategicznego ma na celu ukierunkowanie ich na realizację celów strategii Europa 2020. tj. dążyć do wzrostu inteligentnego, zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Programowanie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich w nowej perspektywie finansowej będzie oparte o *rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny Rozwoju Obszarów Wiejskich* oraz *rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1083/2006 (rozporządzenie WRS).*

Zmiany w zakresie programowania 2014-2020 polegają między innymi na wymogu przygotowania Umowy Partnerskiej, obejmującej założenia strategiczne dla wszystkich funduszy objętych Wspólnymi Ramami Strategicznymi (WRS). Wsparcie w ramach funduszy WRS będzie musiało wpisywać się w realizację tzw. celów tematycznych, określonych w ramach rozporządzenia WRS. Dla wsparcia rozwoju obszarów wiejskich dodatkowo przewidziano, iż będzie ono realizować priorytety rozwoju obszarów wiejskich. Punktem wyjścia dla prac o charakterze strategicznym w ramach nowej perspektywy finansowej, są obecnie finalizowane krajowe dokumenty strategiczne.

Wśród dziewięciu tzw. strategii zintegrowanych, dwie mają największe znaczenie dla obszarów wiejskich, tj.: Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa (SZRWRiR) oraz Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie (KSRR).

SZRWRiR, przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 25 kwietnia br., ma przekrojowy charakter i będzie, podobnie jak pozostałe strategie zintegrowane, realizowana nie tylko przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ale też przez inne resorty, których zadania dotyczą różnych aspektów rozwoju obszarów wiejskich.

SZRWRiR wpisuje się w myślenie strategiczne na poziomie Unii Europejskiej i zachowuje spójność ze *Strategią UE 2020* oraz kierunkiem myślenia o rozwoju gospodarczym UE, co pozwoli efektywniej wykorzystać środki z funduszy pomocowych. Kierunki interwencji wskazane w strategii wychodzą naprzeciw nowym wyzwaniom cywilizacyjnym, w tym m.in. zmiany klimatu, wymiana pokoleń, rozwój technologii informacyjnych, mobilność zawodowa oraz mobilność terytorialna. Jest to dokument, w którym wyznaczone zostały kierunki działań przez pryzmat zasobów i funkcji jakie pełnią obszary wiejskie, rolnictwo i rybactwo w Polsce i na świecie oraz w oparciu o pięć kluczowych zagadnień, tj. kapitał ludzki, jakość życia, bezpieczeństwo, konkurencyjność i środowisko. Strategia była opracowywana w bardzo otwarty sposób, przy udziale środowisk naukowych blisko 40 niezależnych ekspertów rolniczych uczelni publicznych i ośrodków naukowo-badawczych.

Nowe, strategiczne podejście w ramach Polityki Spójności i WPR, a także założenia krajowej SZRWRiR stanowią szansę dla obszarów wiejskich na pełniejsze wykorzystanie po roku 2013 dostępnych instrumentów w ramach różnych polityk UE, przy czym konieczne będzie zapewnienie właściwej koordynacji i wzajemnego uzupełniania się instrumentów na rzecz obszarów wiejskich.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Władysław Czarwicki